

Lunds universitet

Institutionen för kommunikation och medier

Journalistik

Handledare: Mia-Marie Hammarlin och Sophie Elsässer

2015-01-14

Anna Törnered

JOUK10

Bilder från förorten

En studie av nyhetsbilder från Husby året efter upploppen

Abstract

Den här uppsatsen handlar om vilka bilder de tre tidningarna *Aftonbladet*, *Dagens nyheter* och *Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby* använder för att skildra Husby ett år efter upploppen. Analysen fokuserar dels på hur grupper som kopplas till Husby porträtteras, dels på hur Husby som plats porträtteras. För att utföra analysen behandlas bildmaterial som publicerades mellan den 1 januari 2014 och den 31 augusti 2014. Syftet är att ta reda på hur de tre tidningarna skildrar bilden av ”förorten Husby” när den inte brinner, samt att utöka förståelsen av bildens betydelse för en medial konstruktion av personer och platser.

Resultatet visar att Husby porträtteras som en otrygg plats. *Aftonbladet* skildrar främst Husby utifrån polisens rapportering och bilder från upploppet 2013. Det framställs som ett område där några unga män ställer till med oreda som andra män får ordna upp. I *Dagens nyheter* får Husbyborna främst uttala sig om Husbys problem, medan de positiva nyheterna kommer utifrån. Husby skildras som drabbat av svårigheter som kräver polisnärvaro och särskilda insatser för att hålla undan destruktiviteten. *Mitt i Tensta-Rinkeby* fokuserar mycket på förbättringspotentialen i stadsdelen, vilket utgår från att normaltillståndet är dåligt. Husbyborna i *Mitt i Tensta-Rinkeby* skildras som aktiva och engagerade.

Nyckelord:

Bildanalys, bildsymbolik, Husby, förort

Innehållsförteckning

Abstract	2
Inledning	5
Problemformulering och syfte	5
Bakgrund: upploppen i Husby 2013	6
Material	6
Bildens betydelse.....	7
Disposition	8
Tidigare forskning	9
Skuggan över förorten	9
Journalistikens förhållande till förorten.....	11
Teori och metod: att se hela bilden	12
Metod	12
Användbara begrepp.....	14
Analys: brinnande bilar och höga hus	15
<i>Aftonbladet</i>	15
Dödsskjutningen.....	15
Himmelska Husby?	15
En stadsdel i brand	16
Polisen, polis	18
Ungdomar och unga män	19
<i>Dagens nyheter</i>	22
Goda nyheter kommer till Husby	22
Husbyhuliganer	22
Sprickorna i fasaden	24
<i>Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby</i>	28
Engagerade eldsjälar	28
Fotbollsfeber - Husbys hopp	30
Sotet och sorgen	31
Sammanfattande slutsats	34
Hur porträtteras Husby?.....	34
Som en brinnande förort.....	34
Som en orolig stadsdel	34
... med förändringspotential.....	35
Hur porträtteras personer och grupper som kopplas till Husby?	35

Potent poliskår, som ibland gör fel.....	35
Unga män ställer till det – andra män ordnar upp det.....	36
Husbybor om Husbys problem, utomstående med goda nyheter	36
Husbyborna som brinner för Husbys förändring	37
Egen reflektion	38
Studiens relevans idag och i framtiden	38
Reflektion över resultatet	38
Förslag till vidare forskning	39
Referenser	40
Bilagor	45

Inledning

Orangeröda lågor som kastar sig från bilarna mellan flervåningshusen. Poliser. Förstörelse. Upplopp! Det är den 19 maj 2013 och det dröjer inte länge innan journalisterna flockas runt Husby i Stockholms kommun. En del av dem har skottsäkra västar, de flesta har kameran i högsta hugg. Aftonbladet sänder live-tv. Tumultet pågår i fem dagar och sprider sig till andra stadsdelar, andra orter. Genast börjar det förklaras. Somliga anser att politiker och media inte har uppmärksammat förortsborna och deras problem.¹ Hanne Kjöllér, ledarskribent på *Dagens nyheter*, skriver att medierna visst har rapporterat om Husby. Att en sökning på Husby mellan datumen 1 maj 2010 och 1 maj 2013 genererade 1176 träffar medan jämnstora Bagarmossen gav 367 träffar.² Det kritiseras sedan eftersom ett flertal artiklar handlade om helt andra geografiska områden och en travhäst vid namn Husby.³ Dåvarande statsminister Fredrik Reinfeldt säger att det rör sig om unga män som härjar runt och tror på våld, samt att det är Husbybornas uppgift att inte låta dessa män segra.⁴

Diskussionen om Husby blev en diskussion i och om media lika mycket som det var en diskussion om förorten. Nu har det gått ett och ett halvt år sedan upploppen och diskussionen har svalnat. Jag blev nyfiken på hur rapporteringen från Husby såg ut efteråt, när det inte längre brann. Vilka bilder, om några, får vi se från Husby då?

Problemformulering och syfte

Den här uppsatsen behandlar det bildmaterial som tidningarna *Aftonbladet*, *Dagens nyheter* och *Mitt i Tensta-Rinkeby* använder för att skildra Husby ett år efter upploppen. Det jag vill ta reda på är dels hur grupper som kopplas till Husby porträtteras, dels hur Husby som plats porträtteras. Uppsatsen blir en del av en fortlöpande diskussion om hur medierna konstruerar den så kallade förorten och personer relaterade till den. Jag vill uppmärksamma bildens betydelse i nyhetssammanhang och öka förståelsen för hur visuell media bidrar till att konstruera grupper och platser.

¹ <http://stockholm.etc.se/kronika/journalisterna-maste-vara-mer-i-fororterna> (2015-01-05).

² <http://www.dn.se/ledare/signerat/upplopp-husby-som-ett-rorschachtest/> (2015-01-05).

³ <http://www.gp.se/kulturnoje/1.2069776-hanne-kjoller-anklagas-for-fler-faktafel> (2015-01-05).

⁴ <http://tv.aftonbladet.se/webbtv/nyheter/samhalle-och-politik/article12512.ab> (2015-01-05).

Bakgrund: upploppen i Husby 2013

Den 13 maj 2013 får polisen ett larm om att en äldre man har hotat en väktare och nu befinner sig i sin lägenhet i Husby beväpnad med machete. Uppgifterna går isär om huruvida polisen går in för att gripa mannen eller för att skydda hans fru som också befinner sig i lägenheten, men resultatet blir att mannen blir skjuten i huvudet och dör på plats.⁵ Ungefär en vecka senare, natten till den 20 januari, antänds ett tiotal bilar i Husby och räddningstjänsten attackeras med sten.⁶ De följande dagarna rapporteras det om bilbränder och stenkastning från förorter i såväl Stockholm som från andra delar av landet.⁷ Händelserna får internationell uppmärksamhet och paralleller dras till upploppen i Paris 2005.⁸ Efter cirka fem dygn slutar kravallerna. Då har de större försäkringsbolagen sammanlagt tagit emot närmare 150 anmälningar om förstörda bilar, lokaler och utrustning.⁹ Polisens dödsskjutning anges i ett flertal medier vara droppen som fick bägaren att rinna över, men de bakomliggande orsakerna till upploppen är oklara. Förklaringsmodellerna som vädras i de större tidningarna handlar framförallt om rastlösa, våldsamma ungdomar eller frustrerade människor i utanförskap, trötta på polisens övertramp.¹⁰

Material

De bilder som analyseras i uppsatsen är hämtade från *Aftonbladet*, *Dagens Nyheter (DN)* samt *Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby (Mitt i)*. Att undersöka olika typer av tidningar med varierande politisk hemvist kan bidra med olika perspektiv på händelserna i Husby. Ett bredare material kan även hjälpa till att utveckla referensramar som underlättar bildtolkningen genom att skillnader och likheter tydliggörs. Jag valde att göra ett urval bland de större tidningskoncernerna eftersom deras artiklar konsumeras av ett stort antal läsare. Tidningarna kan därmed vara med och bestämma dagordningen, vad som är relevant att prata om. *Aftonbladet* är en obunden socialdemokratisk kvällstidning, *DN* en oberoende liberal morgontidning och *Mitt i Tensta-Rinkeby* en lokaltidning som ges ut en gång i veckan och enligt egen utsaga är deras lokaltidningar ”Stockholms i särklass mest lästa och omtyckta tidning.”¹¹ *Mitt i* har inte en

⁵ www.svt.se/ug/poliskritik (2015-01-05).

⁶ sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=5539005 (2015-01-05).

⁷ TT, ”Upploppen sprider sig till södra förorterna”, *Svenska dagbladet* 2013-05-23.

⁸ Jenny Stiernstedt, ”Utländska medier gör kopplingar till Paris”, *Svenska dagbladet* 2013-05-22.

⁹ Sofia Tanaka/TT, ”Många miljoner brann upp under kravallerna”, *Dagens nyheter* 2013-05-27.

¹⁰ Hanne Kjöllér, ”Upplopp: Husby som ett Rorschachtest”, *Dagens nyheter*, 2013-05-24.

¹¹ www.mitti.se/om-mitt-i/ (2015-01-05).

utskrivnen politisk stämpel som de två andra tidningarna, vilket inte innebär att den skulle vara mer neutral. Den saknar ledarsidor och har i stället insänt material på det första uppslaget.

Husby inkluderas i flera geografiska områden. Det är bland annat en del av Sverige, en del av Stockholm och en del av norra Järvaområdet. Jag eftersträvade material där det skrevs om Husby som just Husby. Därmed sökte jag helt enkelt på ordet Husby i söktjänsten *Media Retriever*. Det var av särskild vikt att bilden hade en koppling till Husby eller personer relaterade till Husby, samt att bild och omgivande text kan anses spegla tidningens värderingar. Insändare, debattartiklar samt texter där Husby nämndes, men inte var betydande vare sig i text eller bild, sållades därmed bort. Det var även ett flertal artiklar som gallrades bort då de inte inkluderade några bilder, vanligtvis rörde det sig då om brottsnotiser eller eventnoteringar.

Jag har undersökt bilder från en åttamånadersperiod, två tredjedelar av nyhetsåret 2014. Urvalsintervallet sträcker sig från den 1 januari 2014 till den 31 augusti 2014. Tanken bakom intervallet var att det skulle resultera i en överskådlig mängd empiri med ett brett spektrum av bilder. Perioden inkluderar maj månad, vilket är ett år efter upploppen i Husby, men även sju andra månader. Detta då jag vill veta hur Husby skildras ett år efter upploppen och samtidigt öppna för möjligheten att få med texter som skildrar det mer vardagliga i Husby. För att underlätta transparensen och därmed öka reliabiliteten av min studie så har jag inkluderat samtliga bilder i bilagor i slutet av uppsatsen. Av samma skäl har jag försökt ta med en så stor andel av bilderna som möjligt i den löpande diskussionen i uppsatsen, varav det var viktigt att empiriomfånget inte blev allt för omfattande. Om någon bild eller text sållades bort av misstag så borde det inte påverka resultatet avsevärt, eftersom ansatsen inte är att analysera det enskilda utan att upptäcka fotografiska tendenser och teman för att kunna svara på frågeställningen.

Bildens betydelse

Det finns ett flertal anledningar till att jag har valt att analysera bilder. Anja Hirdman har skrivit en avhandling om bilder från *Veckorevyn* och *FiB aktuellt* och betonar där bildernas relevans för hur vi förstår vår omvärld.

Visuella representationer spelar dock en betydande roll för hur vi ser och uppfattar såväl omvärlden som oss själva. En förståelse av hur betydelse skapas i medier kan därför inte bortse från bildens betydelse, eller snarare

samspelet mellan bild och text [...] Medan medier själva arbetar med bild och text har medieforskningen varit, och är, i huvudsak textorienterad.¹²

En bild i en nyhetstidning kan ha många funktioner. Brigitte Mral och Henrik Olinder, professor i retorik respektive lärare i retorik vid Stockholms universitet, menar att det ofta krävs bilder för att en nyhet ska kunna göra genomslag.¹³ De skriver att bilder kan användas till exempel för att illustrera händelseförlopp, väcka känslor eller för att uppmana till handling. Ibland allt på samma gång. Det gör att nyhetsbilden blir ett potentiellt maktmedel. Och då ett maktmedel som sällan ifrågasätts, eftersom många upplever att en bild visar vad som händer, det vill säga sanningen.¹⁴

En bild dominerar nästan alltid över ordet. Den ger sken av stor trovärdighet, även om den alltid bara ger oss ett urklipp av verkligheten, fotografens vinkel på ett skeende. Och vinkeln kan vara väldigt snäv och selektiv. Vi uppfattar dock sällan en bild som ett medvetet vinklat budskap.¹⁵

Disposition

Nästa avsnitt tar upp tidigare forskning om hur förorten har skildrats i medierna under senare delen av 1900-talet och början på 2000-talet, samt vad det kan bero på. Sedan kommer ett teori- och metodavsnitt där bildanalysen introduceras och mitt tillvägagångssätt förklaras. Under avsnittsrubriken ”Analys: brinnande bilar och höga hus” visas ett urval av bilder och min tolkning av bilderna presenteras utifrån en systematisk mall och för bilden relevanta teoretiska begrepp. I den sammanfattande slutsatsen presenterar jag ett svar på uppsatsens frågeställning och diskuterar några likheter och skillnader mellan de tidningar som behandlats. Slutligen har jag skrivit en reflektion där jag ger förslag på vidare forskning och resonerar kring studiens nytta idag och i framtiden. För att se samtliga bilder som passerade mina urvalskriterier hänvisar jag till bilagorna sist i uppsatsen.

¹² Anja Hirdman, *Tilltalande bilder. Genus, sexualitet och publiksyn i Veckorevyn och Fib aktuellt* (Stockholm: Atlas, 2002) s. 18.

¹³ Brigitte Mral och Henrik Olinder, *Bildens retorik* (Stockholm: Norstedts, 2011) s.92.

¹⁴ *Ibid.* s. 37.

¹⁵ *Ibid.* s.42.

Tidigare forskning

Det är ett flertal medieforskare och journalister som har visat intresse för hur förorten har skildrats i medierna. I detta avsnitt presenterar jag några studier som jag anser vara av särskild relevans för min undersökning.

Skuggan över förorten

Nationalencyklopedin definierar en förort som ett ”avgränsat samhälle eller bostadsområde inom en större stadsregion.”¹⁶ Husby är en stadsdel i Västerort i Stockholm och benämns i media ofta som just en förort. När mediegruppen Quick Response 2005 testade att söka på ordet förort i ett mediearkiv, så användes ordet flera gånger synonymt med problemområde eller miljonprogramsområde. Ordet kopplades ideligen till etnicitet, segregation och sociala problem.¹⁷

Lars Nord och Gunnar Nygren skriver i boken *Medieskugga* om hur mediebevakningen kring olika förorter i Stockholm skilde sig baserat på om på förorten i fråga var ett så kallat miljonprogram eller om det rörde sig om villaförorter med mer bemedlade invånare.¹⁸ När det handlade om miljonprogramsförorterna så utgick nyheterna främst från kriminalitet och sociala problem. De få positiva nyheterna förutsatte att det normala tillståndet i förorterna var dåligt genom att ta upp att kriminaliteten nu hade minskat eller att skolresultaten äntligen hade förbättrats. Det var även vanligt att det positiva skildrades som majoritetssamhällets bidrag till platsen.¹⁹

Nord och Nygren presenterar två varianter av medieskugga. Den första varianten är en *geografisk medieskugga* som handlar om att vissa platser inte uppmärksammas eftersom de ligger avlägset från redaktionen eller i utkanten av tidningens spridningsområde.²⁰ Den andra varianten är den *sociala medieskuggan*, vilken förklaras med att medierna tenderar att rapportera

¹⁶ www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/f%C3%B6rort (2015-01-05)

¹⁷ Arash Mokhtari och Stella Papapanagiotou, *Nyheter, makt, integration* (Stockholm: Stiftelsen institutet för mediestudier, 2009) s. 44f.

¹⁸ Lars Nord och Gunnar Nygren, *Medieskugga* (Stockholm: Atlas, 2002) s.127.

¹⁹ *Ibid.* s.129f.

²⁰ *Ibid.* s.32.

om centrum och att förorten anses vara en del av det.²¹ Begreppet medieskugga kan appliceras på såväl utebliven rapportering från ett område som på en upprepat onyanserad rapportering.

Medieskugga uppstår för att ingenting rapporteras från ett särskilt område eller för att rapporteringen genomgående är ensidig och sporadisk. Medieskugga kan således både uppstå på grund av bristen på mediebevakning och på grund av innehållet i de medier som faktiskt förekommer.²²

En annan omtalad undersökning handlar om Fittja i slutet av 90-talet. Oscar Pripp skriver i *Fittja, världen och vardagen* att medierna applicerade allmänna samhällsproblem på ”segregerade miljonprogramsområden” och att Fittja räknades som ett sådant område.²³ Pripp märkte, i likhet med Nord och Nygren, att en betydande andel av texterna berörde kriminalitet eller problem av kulturell, ekonomisk och etnisk natur. Han uppmärksammade att mer än var femte text om Fittja relaterade till aktuella tv-program.²⁴ Medierna beskrev Fittja som otryggt, men när Fittjaborna själva uttalade sig så framkom det att de ansåg att deras kvarter var trygga medan innerstaden var otrygg.²⁵ Det fanns således en skevhet i vad journalisterna beskrev och hur invånarna upplevde det.

De undersökningar som nämnts ovan fokuserade på textmaterial. Per-Markku Ristilammi studerade hur diskursen om Rosengård förändrades från att det började byggas till senare delen av 1900-talet. Det som är särskilt relevant från hans undersökning är att han inkluderade bilder i sin analys. Ristilammi skriver att det i början på 70-talet blev ”hårdheten, steriliteten och det vindpinade Rosengård” som betonades i medierna.²⁶ Han kom fram till att journalister fotograferade de högsta husen i Rosengård, trots att det fanns flera trevåningshus och gårdar i området. Om texten var negativ så bildsattes den ofta med en person fotograferad mot ett höghus i ett så kallat underifrånperspektiv eller *godperspektiv*. När goda nyheter skulle bildsättas så var människorna mer i fokus än husen. Ristilammi menar att det gav intrycket att personerna på bilden inte var lika maktlösa.²⁷

²¹ Ibid s.34.

²² Ibid. s.32.

²³ Oscar Pripp, ”Mediabilder och levd erfarenhet” *Fittja, världen och vardagen* red, Ramberg och Pripp (Tumba: mångkulturellt centrum, 2002) s.42.

²⁴ Ibid. s.42.

²⁵ Ibid. s. 44.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid. s.35f.

Journalistikens förhållande till förorten

Intersektionalitetsforskare har kommit fram till att invandrare från vissa länder tenderar att stanna i områden som upplevs som stökiga eller dåliga, det vill säga de typiska förorterna, även när de har råd att flytta därifrån. Andra grupper flyttar därifrån så snart de har möjlighet, eller bor inte där överhuvudtaget. Fenomenet benämns som en *rasifiering av staden*.²⁸ Begreppet användes av Irene Molina redan i hennes doktorsavhandling 1997 för att ge namn åt processen ”den rumsliga åtskillnaden mellan hushåll vars medlemmar har olika fysiska utseenden och nationella bakgrunder.”²⁹ I rapporten *Här bor journalisterna* skriven av Kerstin Ekberg framkommer det att journalister sällan bor i de så kallade förorterna och att rapporteringen därifrån blir glesare som en direkt följd av detta. Områden där det bor många journalister har såväl tätare som mer positiv bevakning än områden där det bor få journalister.³⁰ Enligt samma rapport bor de flesta journalisterna i centrum, inte i förorten och inte i utkanten av städerna. Få journalister bor i invandrartäta områden.³¹

Undersökningarna från Rosengård och förorterna runt Stockholm kan relateras till detta. Fittjaborna upplevde Fittja som tryggt men ansåg att innerstaden, där de inte bodde eller umgicks lika ofta, kändes otrygg. Från det kan vi dra en möjlig parallell till journalister som bor i centrum och rimligtvis inte känner sig hemma i, och därmed inte trygga i, förorten. Det kan vara en tänkbar förklaring till negativ eller utebliven rapportering. Ekbergs rapport adderar journalisternas boende som en relevant faktor för ett områdes bevakning. Det kan alltså finnas fler anledningar än de Nord och Nygren fokuserar på som förklaring till varför vissa områden hamnar i medieskugga.

²⁸ Irene Molina och Paulina de los Reyes, ”Kalla mörkret natt! Kön, klass och ras/etnicitet i det postkoloniala Sverige”, *Maktens olika förkländnader* (Stockholm: Atlas, 2005) s.298f.

²⁹ Irene Molina, *Stadens rasifiering. Etisk boendesegregation i folkhemmet*, (Uppsala, 1997) diss: Uppsala universitet, s.26.

³⁰ www.mediastudier.se/bdh_filearea/studier/Har_bor_journalisterna.pdf s.15 (2015-01-05)

³¹ *Ibid.* s.41 (2015-01-05)

Teori och metod: att se hela bilden

För att utföra min bildanalys har jag gått igenom tidigare utförda studier där bilder analyserats, samt läst vad kunniga på området anger för metoder och begrepp. Jag vill inte gå in allt för snävt i hur enskilda personer anser att en bildanalys ska utföras, eftersom det inte tvunget är fruktbart för just den här studien. I stället har jag utformat ett eget frågeformulär baserat på den teori jag tagit del av. Poängen inte är att utläsa bildens ”sanna” budskap (om det kan sägas finnas ett sådant är en annan diskussion), utan hur jag i den samhälleliga kontext jag befinner mig i tolkar och uppfattar bildmaterialet. Detta för att på bästa sätt kunna svara på frågeställningen. Nedan presenteras en del av de teoretiska samt metodiska hjälpmedel jag använt mig av.

Metod

Bildanalysen utgörs traditionellt av två initiala steg som beskrivs av Marinette Fodge i ”Bildanalys”. Det första steget kallas *denotation*, vilket helt enkelt innebär att se vad bilden rent konkret föreställer. Det andra steget är att se bildens *konnotationer*, vilket innebär att försöka utläsa budskap, sociala normer och kulturella föreställningar ur bilden.³² Under det konnotativa stadiet kan tolkningen, av naturliga skäl, skilja sig något beroende på mottagare. Det innebär inte att en tolkning tvunget är godtycklig, utan att det kan finnas flera korrekta svar på hur en bild kan tolkas. Genom att applicera teoretiska begrepp, och framförallt genom att applicera min frågeställning, så hålls min analys inom särskilda ramar.

Gert Z Nordström har varit professor i bildpedagogik vid Konstfack. Han skriver: ”Bilder uppträder sällan ensamma. När de tolkas av mottagaren är de relaterade till olika sammanhang, så kallade *kontexter*. Ett meddelande består ofta av bild och text.”³³ I den här studien så kommer min bildanalys, för att få med bildens kontext, att ta hänsyn även till texten i artikeln. Extra stor vikt lägger jag vid rubriker, bildtexter och annan iögonfallande text. Förutom bilden själv och omringande text så är det även relevant att se om det finns flera bilder på uppslaget som tillsammans förstärker eller förändrar bildens balans. Det kan även kallas för att undersöka bildens *framing*, dess inramning.³⁴

³² Marinette Fodge, ”Bildanalys” i *Metoder i kommunikationsvetenskap* red, Mats Ekström och Larsåke Larsson (Lund: Studentlitteratur, 2011) s.181f.

³³ Gert Z Nordström, ”Kontext och bild” *Bildanalys uppslagsbok* red, Peter Cornell, Sten Dunér med flera, andra upplagan (Gidlunds, 1988) s.219.

³⁴ Fodge (2011) s.181.

Anja Hirdman, som nämndes i inledningen, menar att människor har en så kallad *kroppsretorik*. Kroppsretoriken utgörs av gester, poser, ansiktsuttryck, rörelser och blickar. Dessa kroppsliga nycklar hjälper oss att tolka bilden eller personen som porträtteras. Ett leende kan, enligt Hirdman, göra så att den leende personen ser mer inbjudande och oproblematisk ut, något hon tar upp som ett vanligt sätt att porträtteras kvinnor på.³⁵ Till det kan tilläggas relevansen av vilka kläder personerna bär. Brigitte Mral och Henrik Olinder, som även de nämndes inledningsvis, skriver att kläder kan uttrycka makt och tillhörighet.³⁶ Kläder kan därmed sägas vara ännu en kroppsnyckel som hjälper tittaren att låsa upp sin förståelse av personen och bilden.

Kameravinklar och vad som ligger i fokus av bilden är av stor betydelse för en bildtolkning. Mral och Olinder nämner tre olika perspektiv som handlar om var kameran, och därmed tittarens blick, placeras i jämförelse med motivet. I det som kallas för *grodperspektivet* tas bilden långt nedifrån, som om en groda på marken hade tagit fotot. Det kan leda till att motivet ser större eller mäktigare ut. I det så kallade *giraffperspektivet* gäller det motsatta, där är bilden i stället tagen uppifrån och motivet är därmed placerat så att tittaren ser lite ner på det. I *parallelperspektivet* är kameran placerad parallellt med motivet.³⁷

Det går dock inte att stirra sig blind på enbart en sak i en bild. Ristilammi, som undersökte diskurserna om Rosengård, skrev att när de boende i Rosengård fotograferades i *grodperspektiv* framför de höga husen gav det ett intryck av personens litenhet eller maktlöshet. Det beror rimligen på att även husen är med på bilden och att husen tornar upp sig ännu mer framför den lågt ställda kameran än vad personen ifråga gör. Kameraperspektiv, kroppsretorik med mera kan således få olika betydelser beroende på bildens sammansättning eller kontext och går inte att avläsa enkelspårigt. Det gäller att se helheten: att se hela bilden. Jag skapade nedanstående frågeformulär för att utföra bildanalysen:

1. Vad eller vilka är det som syns på bilden? Vad händer? (Denotation)
2. Hur skildras det eller dem? (Kroppsretorik, kamerans fokus, perspektiv etc.)
3. Vad, om något, symboliserar bilden? Har den något budskap? (Konnotationer)
4. Finns det något i omgivande text eller bild som klargör eller säger emot bilden? (Kontext)

³⁵ Hirdman (2002) s.48f.

³⁶ Mral och Olinder (2011) s.42ff.

³⁷ Ibid. s.102f.

Slutligen funderar jag över hur bilden kan kopplas till och förstås i förhållande till annat material i min studie, vilket är detsamma som att studera bildens *intertextualitet*.³⁸

Användbara begrepp

Yvonne Eriksson skriver att det finns ett flertal bildlagar, eller kognitiva koncept, som påverkar hur vi upplever ting och människor i en bild. Två bildlagar som fick relevans i min analys är närhetslagen och likhetslagen. *Närhetslagen* handlar om att vi tenderar att tolka människor som står nära varandra som att de hör ihop, om inte deras kroppsspråk markerar något annat. Den samspelar med *likhetslagen* som handlar om att det eller dem som är lika i en bild tenderar att uppfattas som att de har något gemensamt.³⁹ Jonatan E Schroder kallar det med ett gemensamt namn för *gruppporträttens ideologi* och skriver: ”Det finns inget självklart i att människor som uppträder tillsammans på en bild skulle dela någon viktig egenskap eller identitet.”⁴⁰

Jag kommer i min diskussion att använda begreppen *evidentia*, symbol och metafor så som de förklaras av Brigitte Mral och Henrik Olinder i boken *Bildens retorik*. Stycket nedan refererar till hur de använder orden och deras exempel på hur orden kan appliceras vid en bildanalys. De skriver att en bild kan fungera som *evidentia*, det vill säga ett bevis för att det som sägs eller visas är sant. Tidningar kan till exempel använda bilder som *evidentia* för att visa att dem har varit på plats.⁴¹ En bild kan även vara *symbolisk*, så som en vit duva symboliserar fred.⁴² Även handlingar kan vara symboliska, vilket Mral och Olinder exemplifierar med en politiker som fotograferas när hen visar sin närvaro vid en krissituation.⁴³ När Leila Freivalds avgick fotograferade några journalister henne tillsammans med en stor klocka på väggen, vilket de anser utgöra en så kallad *metafor* för att Freivalds tid var räknad.⁴⁴

³⁸ Fodge (2011) s.182.

³⁹ Yvonne Eriksson, *Bildens tysta budskap – interaktion mellan text och bild* (Stockholm: Norstedts akademiska förlag, 2009) s.62f.

⁴⁰ Jonathan E Schroeder, ”Produktion och konsumtion av reklambilder” i *Bild och samhälle – visuell analys som vetenskaplig metod* red, Patrik Aspers, Paul Fuehrer, Årni Sverrisson (Lund: Studentlitteratur, 2004), s.93.

⁴¹ Mral & Olinder (2011) s. 35f.

⁴² *Ibid.* s.28.

⁴³ *Ibid.* s.32.

⁴⁴ *Ibid.* s. 25.

Analys: brinnande bilar och höga hus

Aftonbladet

Aftonbladet har efter mitt urval sju bildsatta artiklar. Sex av dem relaterar till upploppen i maj 2013 och den sjunde handlar om ”nya oroligheter” ett år efter kravallerna.

Dödsskjutningen

En man på en balkong. Hans ansikte är bortretuscherat. Bilden är suddig och verkar vara tagen med en mobilkamera. Mannen har, enligt bildtexten, en kniv i handen. Han ser ut att stå i en segerpose, med händerna uppsträckta åt sidorna i luften. *Aftonbladet* utnämner bilden till årets läsbild, vilket visar hur relevant de anser att bilden är för historien om Husby. Vare sig *DN* eller *Mitt i* har med läsbilder från dödsskjutningen och saknar därmed bilder på det som i *Aftonbladet* flera gånger nämns som det som fick bågaren att rinna över för Husbyborna. Läsaren Melina, som tog fotografiet, uttrycker att hon kände sig rädd när mannen viftade med kniven på balkongen. Det gör att bilden verkar gestalta någon som har tappat vettet, som slår ut med armarna och svänger runt med en kniv på en balkong. *Aftonbladet* skapar sensation och någon slags banalitet över det hela genom att i rubriken ropa ut att bilden i alla fall är värd 50 000 kronor. Bilden används även i litet format i artikeln ”Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder.

”Dödsdramat i Husby – en bild värd 50 000”, 2014-02-07. Läsbild: Melina.

Himmelska Husby?

Ett år efter Husbykravallerna publicerar *Aftonbladet* ett reportage där de beskriver Husby. Den vänstra sidan av uppslaget består av en stor bild med rubriken ”Ingen har glömt”. Blå toner, vit text. På vänstersidan av bilden syns inte en människa, men gömd i vecket mellan sidorna syns en man som går förbi. Ett höghus avspeglar sig i det spegelblanka, stilla vattnet, vilket gör att huset

ser ännu högre ut. En parabolantenn på balkongen. Små lätta moln drar förbi. Om det här hade varit den enda bilden från området så hade Husby framstått som friden själv. Det lugna vattnet kan sägas vara en *metafor* för ”den lugna ytan.” Uppslaget består av fler bilder som visar att Husby bara är lugnt på just ytan. I texten går det att läsa att Husby har ”sitt torg, sina gator med norska namn, sina lummiga innegårdar” men detta skildras inte vare sig i uppslaget eller i någon annan av *Aftonbladets* artiklar i mitt urval.

"Ingen har glömt", 2014-05-11. Foto: Felipe Morales.

En stadsdel i brand

Den lugna, blåtonade bilden under rubriken "Ingen har glömt" används som kontrastbild mot den eldkantade bild som skyntas i övre kanten av uppslaget och visar två brinnande bilar. Det var då, under maj 2013. Bilden får representera alla de bilar som sattes i brand. Det är inte den enda bild där *Aftonbladet* visar bilbränder. I artikeln "Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder" så finns, ironiskt nog, en liten bild på just bilbränder i Husby. Den skildrar en brandman som står med ryggen mot kameran i full gång med att släcka elden. Brandmannen står framför en redan nedbränd bil. Det finns ingen bildtext eller rubrik som ger någon ytterligare information om brandkåren eller dess personal. De två eldbilderna är väldigt lika, både i färgskala, storlek och placering i artikeln, där de placerats i en grafisk tidslinje på sidans övre del. En tredje variant på temat brinnande bilar används i en artikel om att polisen har fått intern kritik för dödsskjutningen. Även här är den liten i storlek, det är trots allt inte aktuellt just nu.

Till vänster: "Ingen har glömt", 2014-05-11. Fotograf: framgår ej.

I mitten: "Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder", 2014-05-17. Fotograf: framgår ej.

Till höger: "Får intern kritik för dödsskottet" 2014-02-12 Fotograf: P-O Sännås.

Aftonbladet har i maj en artikel om gruppen Megafonen, som sägs få skulden för upploppen i det kommande avsnittet av programmet *Uppdrag granskning*. På bilden står en kvinna och två män från Megafonen uppställda med kläder i svart, rött och vitt, ett färgschema som passar in på husen i bakgrunden. Megafonen ska representera Husbyborna och färgsymbiosen gör att de passar väl in i området. Jeansens blågrå ton svarar mer mot himlens tunga, gråa moln. Bilden är tagen nedifrån en backe, så personerna tornar upp sig över tittaren. Gruppen ser därmed ut att ha en viss makt, men inte makt över husen eller naturen. Kvinnan står längst bort från kameran och perspektivet gör att hon ser ut att vara hälften så stor som mannen till höger. Det är männen som ges plats i Husby. Artikeln består även av en bild på en piketbil som kör förbi en brinnande bil på andra sidan gatan. Poliser släcker, generellt, inte bränder utan bilden blir en *symbol* över konflikten i Husby; polisen mot elden och de som har startat den. Rätt mot fel, ordning mot kaos, gott mot ont. Blått och orange är vanliga bakgrundsfärger på filmaffisher, bland annat då de utgör varandras komplementfärg, motsatsfärg, i en färgskala. Motsatsfärger skapar en kontrast och polisen mot elden utgör en konflikt.

"De får skulden för upploppen i Husby" 2014-05-14. Foto t.v. Lotta Fernvall t.h. Niclas Hammarström.

Några dagar senare diskuteras samma inslag i *Uppdrag granskning* på *Aftonbladets* kultursidor. Texten bildsätts med ett foto där motljuset och natten skapar silhuetterna av en grupp människor som tittar ner över en kant där elden slår upp. Ett träd är centrerat i bilden och flammorna lyser upp dess gröna löv. Men samma lågor som lyser upp är lågor som kan förtära. Silhuetterna, Husbyborna, förblir anonyma. Silhuettbilder används ibland för att porträttera brottslingar. Bilden kan tolkas som att en del Husbybor var just brottslingar, delaktiga i upploppen. Det kan även ses som att Husbyborna inte spelar någon större roll, de blev åskådare till händelseförloppet och såg Husby brinna utan att kunna stoppa det. De kan även symbolisera mediekonsumenten: anonyma ansikten som ser dramatiken på tryggt avstånd. En silhuett ger tittaren möjlighet att själv bestämma vilka som gestaltas.

”Uppdrag granskning blir polisens megafon” 2014-05-15. Foto: Niclas Hammarström.

Polisen, polis

Något som är flitigt förekommande i *Aftonbladet* är bilder på poliser. I februari skriver tidningen att polisen har fått intern kritik sedan dödsskjutningen. Det bildsätts med en större bild på polisbilar som står utanför den skjutna mannens lägenhet med en polis som håller vakt i dörren. Polisbilarna och polismannen blockerar vägen. Det kan symbolisera hur de skapar en mur runt sig själva, som skydd för insyn. Polismannen vid dörren representerar grindvakten, den som ger behörighet att släppa in eller stänga ute. I interna undersökningar släpps allmänheten sällan in.

I slutet av maj, efter att flera tidningar har skrivit om upploppen året innan, publicerar *Aftonbladet* att det har varit stenkastning mot polisen i Husby. Bilden i artikeln visar två polisbilar och ett flertal poliser som går runt på gatan. En grupp människor står i bakgrunden. Bilden visar egentligen inte någon särskild dramatik, utan blir *evidentia* för att tidningen var på plats. Att de åkte ut till Husby för att skildra nyheten betonar relevansen av att visa konflikten mellan Husby (metonymi för våldsverkarna i Husby) och polisen.

T.v. "Får intern kritik för dödsskottet", 2014-02-12 Per-Olof Sännås.

T.h. "Kastade sten mot polisen", 2014-05-26. Per-Olof Sännås.

När *Aftonbladet* skriver om Husby under rubriken "Ingen har glömt" så har de på högra sidan av uppslaget med en ungdomsvård, Ali, som står bredvid en närpolis. De båda ser beslutsamt ut över omgivningen. Att de står tillsammans gör att det ser ut som att de är en enhet, *närhetsprincipen*. Ali har händerna i fickorna och polismannen har en hand i sidan som lägger fokus på tjänstevapnet. Polisen blir en representant för ordning och reda och ungdomsvården blir vid polisens sida en representant för "de goda krafterna" inifrån Husby. *Aftonbladet* är kritiska mot polisen i flera texter, men på en del bilder framstår polisen som rättfärdig och trygg.

"Ingen har glömt", 2014-05-11. Foto: Felipe Morales.

Ungdomar och unga män

Den 17 maj skriver *Aftonbladet* om en fotbollsförening i Husby som "ska visa att Husby är mer än bilbränder." Den första sidan på uppslaget visar en stor bild där unga män står på rad för att skjuta straffsparkar. Bilden är mörk, nästan svart i kanterna. Gräset brunt. Ett ljusblått

femvåningshus i bakgrunden ges stor plats i bilden. Det är Husbys hus som är viktiga. Huset har samma blåa ton som bilden på huset vid vattendraget i artikeln om att ”Ingen har glömt.” Antingen är det slumpen eller så försöker journalisterna medvetet skapa de blå, lugnande, tonerna. Blått kan även sägas stå för manlighet, eller snarare pojkar. Pojkar kläs stereotyp i blått och flickor i rosa. *Aftonbladet* skildrar inte Husby i rosa.

”Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder” 2014-05-17. Foto: Felipe Morales.

På nästa sida av uppslaget ser vi fotbollsspelarna iklädda matchkläder med armarna runt varandras axlar. En av dem gestikulerar med handen framför sig, en aktiv rörelse, en annan ser på honom leende. Bilden är ljus och fokuserar på deras överkroppar och ansikten, husen i bakgrunden är inte i fokus. Precis som Ristilammi skrev gällande Rosengårdsborna så är det personer, inte höga hus, i fokus när en bild ska vara mer positiv. En kille på högra sidan av bilden har grå tröja, till skillnad från de andras vita tröjor. Han är halvt med i fotot men suddas ut av en blå rand på fotots högra sida. Att de tre andra killarna står i likadana tröjor med armarna runt varandra gör att de ser ut som en sammansvuren grupp, *närhets- och likhetslagen*. Bilden kan sägas representera samhörighet, lagkänsla, broderskap. De håller om varandra, är starka tillsammans och kan därmed stå enade mot det som är dåligt i Husby. Sedan ser vi en bild från en match. Kameran fokuserar på publiken. Det är en publik som består av män som tittar på lagen som består av män. Fotbollsarenan i Husby skildras som en manlig värld. Artikeln innehåller ytterligare två bilder på laget med samma visuella teman.

Båda bilderna: "Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder" 2014-05-17 Foto: Felipe Morales.

I artikeln "Ingen har glömt", ett år efter upploppen, har *Aftonbladet* även med en bild från en butik. Utanför ser vi en grupp människor, främst ryggtavlor och inga tydliga ansikten. Bildtexten berättar om hur ungdomar kastade sten på butiken varvid butiksägaren kommer ut rasande. Vi får inte reda på anledningen. Ungdomarna framställs på så sätt som busungar, rena bråkstakar, eftersom det inte framförs något legitimerande motiv för deras gärningar. Det verkar som att bildens syfte är att försöka skapa *evidentia*, beviskraft, till journalisterna redogörelse, men det går inte att se att det händer något särskilt på bilden. Här är även termen *grupporträttets ideologi* applicerbar - det finns egentligen inget som säger att personerna på bilden är relaterade till varandra, inte heller att någon av dem är relaterade till händelsen. Bild och bildtext verkar vilja gestalta det stökiga Husby, i kontrast mot det lugna Husby vid vattnet. Bakom den "lugna ytan" ställer ungdomarna till med både bus och bråk.

"Ingen har glömt", 2014-05-11. Foto: Felipe Morales.

Dagens nyheter

Dagens nyheter visar bilder från Husby vid åtta olika datum under den undersökta perioden. Tre artiklar är positiva och, nästan, helt fristående från upploppen.

Goda nyheter kommer till Husby

DN skriver i januari om hur Fryshuset ska flytta in i en skola i Husby och i mars om att solpaneler ska sättas upp på hustaken i ”soliga Husby”. Bilderna är ljusa, positiva. Solen lyser och människorna på bilderna ser aktiva, glada och engagerade ut. Att *Fryshuset* ska flytta in bildsätts med att vd:n och finansborgarrådet står och ser nöjda ut utanför den gula skolbyggnaden. Himlen är ljusblå och snön gör marken ljust grå, det gula höghuset i bakgrunden lyser som solen. Även i artikeln om solpanelerna så lyser de gulröda husen upp bilden som ett solhav i horisonten. Vita medelålders män och kvinnor ler, nu ska Husby räddas. Båda artiklarna har bilder som hamnar på förstasidan. Husby sjuder av storsatsningar och optimism.

Till vänster: ”Här flyttar Fryshuset in”, 2014-01-17. Ann-Sofi Rosenkvist.

Till höger: ”Solen ska lysa upp i Järva”, 2014-03-31. Foto: Hannes Holmström.

Husbyhuliganer

”Huliganer som huliganer” står det på *DN*:s ledarsida den 14 maj. Texten handlar om att de som startade upploppen inte gjorde det på grund av strukturella problem, utan för att de är vandaler som i likhet med fotbollshuliganer mest av allt vill bråka. Det illustreras med en person som står med huvan uppdragen så att ansiktet bara utgör en mörk skugga av anonymitet. Personen håller

en tändare i handen och står nonchalant lutad mot en husvägg. En kvinna går mot en polisbil i bakgrunden. Bilden är grå sånär som på den röda tändaren och den gulblåa polisbilen. Illustrationen ska symbolisera Husbyhuliganen som bara väntar på rätt tillfälle att få tända lågan och struntar i vilka som drabbas. I bakgrunden ser vi Husbys höghus, men de är inte så färgglada som på fotografierna utan gråa cementblock.

”Huliganer som huliganer” 2014-05-14. Illustration: Magnus Bard.

DN:s Epstein skriver om hur bra det är att gerillaodling har kommit till Husby. Gerillaodling innebär att göra stadsbilden grönare genom att odla utan tillstånd. Bilden visar en person med svart jacka och en uppdragen huva som planterar en växt. Trots att texten är rakt igenom positiv och beskriver odlingen som ”en lysande idé!” så kopplas det hela till en anonym person i huvtröja, en dold identitet. Bildens *direkta kontext* är positiv men *intertextualiteten*, bildens förhållande till andra texter och bilder, skapar lätt andra associationer. Det blir särskilt intressant i förhållande till illustrationen av ”huliganen” ovan.

”Gerillaodling en lysande idé” 2014-06-25 Foto: Lars Epstein.

Sprickorna i fasaden

I maj gör *DN* en skildring av ”Husby - ett år efter kravallerna” och använder sig av flertalet jämförande bilder mellan hur det var 2013 och hur det är 2014. En bild märkt 2013 visar en brinnande bil och två män, en i huvjacka och en som tittar utmanande rakt mot kameran. Bildtexten lyder: ”Det var Hysbyborna själva som drabbades av kravallerna. Stora värden gick helt enkelt upp i rök och vanliga människor valde att hålla sig inne.”⁴⁵ Texten har en uppfostrande ton, som om den försöker förklara för potentiella upprorsmakare (som läser *DN*) att de bara drabbar sig själva. Texten säger även indirekt att de två männen på bilden inte är ”vanliga människor”, eftersom de inte höll sig inne. Det styrker uppfattningen att personerna på bilden har något att göra med bilbranden i bakgrunden, även om det kan vara helt orelaterat.

”Husby – ett år efter kravallerna” 2014-05-13 Foto: Thomas Karlsson.

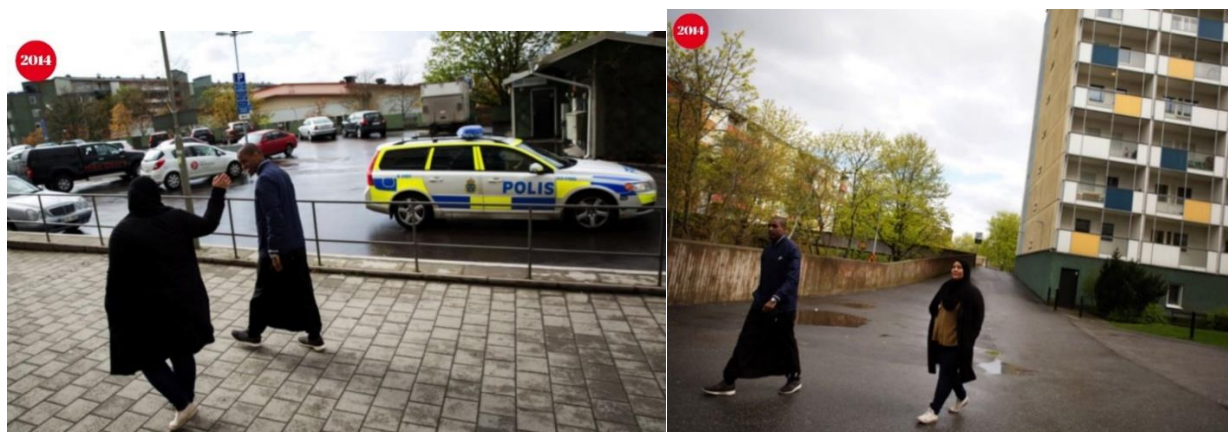
En annan bild som är märkt 2013 skildrar hur det brinner från en parkering, en brandbil på vägen, poliser i mörka dräkter och vita hjälmar som väller fram. Bildtexter och faktarutor förklarar vad det är som har förändrats i Husby, men bilderna som det står 2013 på skildrar det som att Husby brann hela året. Brandbilen är centrerad men vid en första anblick kan det tolkas som vilket fordon som helst.

”Husby – ett år efter kravallerna” 2014-05-13 Foto: Thomas Karlsson.

⁴⁵ Ulrika By, ”Husby – ett år efter kravallerna”, *DN* 2014-05-13. Foto: Thomas Karlsson.

På bilderna som är märkta 2014 syns i stället ungdomsvårdarna Ali och Sabrin. På en bild går de på en nedstänkt väg, som gör att den ser fläckig och smutsig ut. Vi ser Alis ansikte då han vänder sig mot Sabrin, men av Sabrin ser vi främst hennes ryggtavla. En polisbil kör förbi, och den spelar en lika stor roll i bilden som ungdomsvårdarna. Bilen skildrar att polisen är i Husby år 2014. På en annan bild går samma ungdomsvårdar också på en regnig väg i Husby, förbi en mur som blivit fläckig av regnet och ett högt hus som tornar upp sig utanför bildens ramar. Regnstänket på murar och cementplattor kan sägas vara en *metafor* för ”sprickorna i fasaden.” De gula och blåa balkongerna mot vit bakgrund följer samma färgskala som polisbilarnas.

Till vänster: ”Vi som lever här i Husby vet vilken kraft det finns” 2014-05-13. Foto: Hannes Holmström.

Till höger: ”Husby – ett år efter kravallerna” 2014-05-13. Foto: Hannes Holmström.

På förstasidan har *DN* placerat en bild på två unga kvinnor, en av dem är ungdomsvården Sabrin. Den andra kvinnan har keps på sig och sitter lite lutad mot Sabrin. Trots att rubriken och bildtexten utgår från dem så är de inte riktigt i fokus på bilden, de är lite suddiga. I stället ser vi tydlig reklam för matvaror och en duva som flyger över deras huvuden. Bilden är lite sned vilket ger den ett något slarvigt uttryck. Intrycket av att fotot känns hastigt taget förstärks av att den ena kvinnans fot är utanför bild. Trots att det bara är reklam och tegelvägg i bakgrunden så fotograferas kvinnorna på avstånd, som att bakgrunden är viktig. Eller så var det duvan som gjorde bilden intressant för fotografen. Det är ingen fredsduva, utan en klassisk stadsduva. Precis som Husby så är den på samma gång färgglad och grå. Bildtexten säger att det finns ”en kraft” i Husby och de båda kvinnorna verkar titta på fågeln, gestaltas kraften i duvans vingslag bort därifrån?

"Den sociala oron finns kvar", 2014-05-13 (framsidan DN) Foto: Hannes Holmström.

Under rubriken "Husby – fem röster ett år senare" visas fem porträtt på personer som uttalar sig i tidningen om upploppen. Den sjätte bilden är på en brinnande bil utanför ett höghus och den blir en symbol för Husby. Precis som *Aftonbladet* så porträtterar *DN* upploppen genom brinnande bilar. Personerna blir representanter för Husbybor, kvinnan i polishatt blir, enbart genom sin klädsel, representant för polisen.

"Husby – fem röster ett år senare" 2014-05-18 Foto: Nicklas Thegerström, Thomas Karlsson.

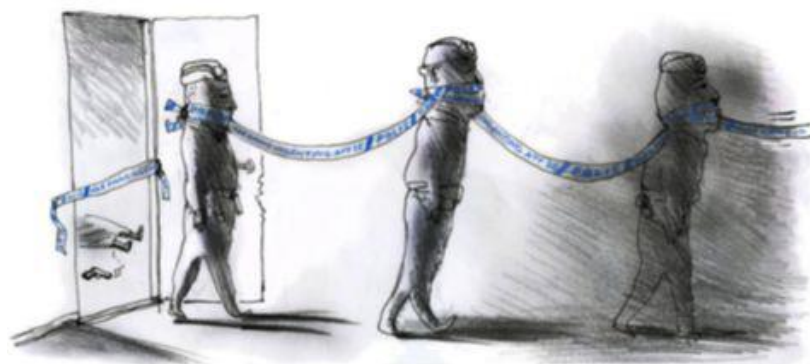
De fem personerna porträtteras i tidningen med helkroppsbilder enligt samma format. Tre av bilderna visas nedan. En äldre kvinna står vid ett broräcke som har en målad, nedsmutsad sol. Kvinnan står i solens mitt, gröna lövträd i bakgrunden. Det är en relativt glad och ljus bild, men den nedstänkta, eller vittrande, bron gör att den glada illustrationen spricker. Åter igen: en metafor för sprickorna i fasaderna? De andra är fotograferade utanför bostadshus, höga hus i olika färger. Gula och blå fasader, som en solig sommarhimmel. Men bilderna inte glada. Polisen och den medelålders mannen ler inte och bilderna ser matta ut, regnet och vemodet färgar även

glada hus i dystra färger. Polisen är fotograferad nedifrån en trappa, varav hon bokstavligt talat står steget över tittaren.

"Husbykravallerna från fem perspektiv" 2014-05-18. Foto: Thomas Karlsson.

Även polisen har sprickor i sin image. Vare sig Hanne Kjöllér eller illustratören är särskilt nådig mot poliskåren i ledarkrönikan "Oreflekterat självförhålligande". Texten tar upp ett avsnitt av programmet *Uppdrag granskning*, där polisen säger att de inte kunde ha gjort något annorlunda under den så kallade dödsskjutningen i Husby. Illustrationen visar poliser som i led går sammanbundna, eller fastbundna, av polistejp. Tejpen utgör även en gemensam munkavle. Utanför ligger ett lik och en rykande revolver. Allt är i grått förutom den blå texten på bandet som signalerar polisstämpeln. Bilden *symboliserar* poliskårens tystnad och hur tystnaden håller dem samman. Att de går på led skildrar även en sorts plikt, att det är någon som har beordrat deras tystnad och bildligt talat satt munkavle på dem.

2014-02-14 Oreflekterat självförhålligande. Illustration: Magnus Bard.

Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby

Mitt i Tensta-Rinkeby har 13 artiklar i Husby under urvalsperioden. Fem av dem är helt orelaterade till upploppen.

Engagerade eldsjälär

Det finns flera positivt vinklade nyheter i *Mitt i*. I mars skriver tidningen om projektledaren Mahbobeh Englund i Husby med rubriken ”Hon brinner för att blanda traditioner.” På en tv-skärm bakom henne syns en brasa och elden på skärmen ser nästan ut att flamma ut från kvinnans hjässa. Elden *symboliserar* eldfestivalen likväl som kvinnans brinnande engagemang. Hon håller upp en kalender som i bildtexten förklaras vara en iransk adventskalender och säger ”Vi ger våra sjukdomar och andra besvär till elden så får vi värme och kärlek tillbaka.” Här blir det tydligt att eld kan symbolisera annat än förödelse och upplopp. Elden kan stå för en kraftig vilja och engagemang samt värme och kärlek, en slags pånyttfödelse.

I maj skriver *Mitt i* att Husby ska ha en ”Festival för att visa vad Husbyborna går för.” Bilden visar vuxna män och kvinnor som uppklädda spelar på sina instrument i en tunnelbanevagn. Det blir en kontrast i och med att musikerna verkar passa in i ett ståtligt konserthus, medan tunnelbanan associeras med en sämre ekonomisk status. I texten står det att Järva stadsdelsråd, som ska förbereda festivalen, bildades av ”lokala eldsjälär” efter upploppen. Här får eld åter igen en positiv betydelse, en eldsjäl är en starkt engagerad individ.

T. v: ”Hon brinner för att blanda traditioner” 2014-03-11. Foto: Linda Dahlin.

T. h: ”Festival ska visa vad Husbyborna går för” 2014-05-13 Foto: Rats teater.

Ytterligare en artikel med positiva förtecken har rubriken ”Spoken Word-scenen i Husby intas av tjejer.” Bilden visar sex unga kvinnor som sitter runt ett bord, de verkar avslappnade och ser ut

att samtala om något. Bildens fotograf benämns som ”privat” vilket antagligen innebär att någon från evenemanget har tagit bilden. I fokus är även en tavla på fem silhuetter som står i ett vinterlandskap. Texten gör att tjejerna framställs som duktiga och bilden framställer dem som aktiva och samtalande, men inte aktiva i utövandet av sin poesi.

I mars hålls ett stadsrådsmöte i Husby där 120 personer samlas för förhindra att upploppen upprepas och segregationen ökar. Rubriken är ”Invånarna går ihop för att påverka politikerna” och bilden visar ryggarna på vuxna män och kvinnor som sitter i någon form av möteslokal. Det rör sig om olika nätverk som har gått samman, men i ingressens inledning nämns just Husby. Husby får stå för de fysiska oroligheterna i området, men även för den gentrifiering som i texten nämns som oroande för de boende. Det är en läsare som har tagit bilden. Även om bilderna inte är tagna av tidningens journalister så har de ändå blivit godkända att publiceras i samband med tidningens text.

T.v. ”Spoken word-scenen i Husby intas av tjejer”. 2014-02-25. Foto: privat.

T.h. ”Invånarna går ihop för att påverka politikerna” 2014-03-04. Foto: Läsbild Adolfo Ovallo.

Mitt i skriver, i likhet med DN:s krönikör, om gerillaodlingen i Husby. På bilden syns en grupp människor samt lärar med jord och plantor på en regnvåt asfalt. Gröna träd ges utrymme i bakgrunden, det är sommar i Husby. Bilden är, regnet till trots, ljus och färgglad. Personerna, män och kvinnor, ser ut att vara i olika åldrar. En person i gruppen verkar vara den unga kvinnan i huvtröja som syns på bilden i DN. Bildens övriga element är dock helt annorlunda. Huvan får en förklaring i bildtexten som inleds med att ”Ett 20-tal frivilliga trotsade regnet”. Det handlade därmed inte om att försöka dölja sin identitet. Efter att ha sett det här fotografiet är det desto intressantare att fundera över vad DN hade för tanke med att välja just det foto det valde. Trots

att texten i *Mitt i:s* artikel inte uttrycker samma entusiasm över gerillaodlingen som *DN:s* Epstein, så sätts gerillaodlingen i ett mer legitimt ljus.

"Gerillaodlare vill göra Husby grönnare", 2014-06-01. Foto: privat.

Fotbollsfeber - Husbys hopp

I februari skriver *Mitt i Tensta-Rinkeby* om fotbollslaget Husby FF och i juni om Husbyttejen Zainab. Artikeln om Zainab bildsätts med en större bild där hon spelar fotboll en solig sommardag samt en mindre ansiktsbild där hon ler svagt mot kameran. Fotbollsbilden är tagen på dagen, det är soligt och grönt och ger ett glatt intryck. I texten står det att hon spelar i en "specialdesignad slöja och heltäckande kläder", vilket skildrar en annorlundahet. Traditionell fotbollsklädsel beskrivs sällan i fotbollsartiklar. Det står även att hon vill kunna spela som killarna. Zainab gestaltas som aktiv med stor potential och hon får hela bildens fokus.

"Husbyttej hyllas av Goitom" 2014-06-17. Foto: Carlos Montecinos.

Artikeln om laget Husby FF har rubriken ”Deras fotboll ska ena Husby igen”, som att Husby är ett sår som spruckit och nu måste sys ihop. Bilden inger inte samma positiva anda som bilden på Zainab. Bilden är generellt mörkare, killarna har mörka kläder, står passivt och ler bara lite svagt. De ser ut att vara uppställda i en formation, där mannen i centrum står steget framför de andra med händerna i fickorna. Bilden bidrar med ett lite kaxigt intryck och lyckas inte riktigt gestalta det enande som nämns i rubriken. Den rätt allvarliga bilden på de tre männen får en kontrast mot små ansiktsbilder i den löpande texten, där fotbollsskillar ler stort mot kameran.

”Deras fotbollsklubb ska ena Husby igen” 2014-02-25. Foto: Johan Kindbom.

Sotet och sorgen

13 maj. Det är ett år sedan dödsskjutningen i Husby. *Mitt i* har en bild på änkan på förstasidan, samt en stor bild på henne i ett uppslag med rubriken ”Änkan om året efter skotten.” Jordnära färger, en uppvikt gardin för att få in luft eller ljus, ett svart pannband över huvudet. Svart kan symbolisera sorg. Hon ser allvarlig och sorgsen ut, har ett kors runt halsen, benämns som just Änkan. I texten står det att det har varit det värsta året i hennes liv och att hon vill att poliserna ska ställas till svars. Änkan skildras som ytterst drabbad av händelserna i Husby, men inte av upploppen utan av polisens agerande. Polisen får svara för sitt agerande i texten.

T.v. "Nya vittnen hör om polisskotten" 2014-05-13 Foto: Åsa Sommarström.

T. h. "Änkan om året efter skotten" 2014-05-13 Foto: Åsa Sommarström (Den vita linjen till höger markerar uppslagets mitt).

En sidoartikel till änkans berättelse har rubriken "Bara en dömd för bilbränderna", vilket också blir en kritik mot poliskåren. Bilden visar sönderbrända bilar. Trasiga fönster, sot, aska. Färg, registreringsplåt och andra kännetecken på bilden till vänster är försvunna, bilarna är lika anonyma som de som tände eld på dem.

"Bara en dömd för bilbränderna" 2014-05-13. Fotograf: Hannah Modigh.

Veckan efteråt lägger *Mitt i* fokus på upploppen som följde dödsjutningen och vilka konsekvenser det innebar för Husbyborna. Tidningen skriver om Hussin som flyttade till Tensta för att ge sina barn en bättre uppväxt. På bilden står Hussin i lägenheten i Tensta, flera våningar upp, en oansenlig lekplats utanför fönstret. Många nyanser av grått. Gråa husfasader på höghuset i bakgrunden. En gråklädd pappa. Gråa moln. Pojkens blå kläder och den röda lekstugan på gården lyser upp bilden något. Fadern håller sin son i famnen. Det utmålar att barnen är viktiga och att familjen är i centrum. Tensta skildras på bilden inte som särskilt lockande, men ändå bättre än Husby.

"Hussin lämnade Husby" 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström.

I juni får Fryshuset avslag på sin ansökan om att starta en grundskola i Husby. Det skildras genom en arkivbild tagen utanför skolan. Grådisig himmel, höga hus som sticker fram i bakgrunden, en bom som halvt täcker vägen in. Två stolpar eller statyliknande föremål som ramar in blicken mot skolhuset. Ingen synlig lekplats, fotbollsplan eller annat tecken på att det varit en plats för skolelever. Är Husby ingen lämplig plats för barn?

"Fryshuset fick nej till grundskola i Husby" 2014-06-10. Arkivbild: Carlos Montecinos.

Sammanfattande slutsats

Hur porträtteras Husby?

Som en brinnande förort

Aftonbladet har hela fem bilder på bilbränder i Husby 2013, varav två är i större format. Även *DN* gestaltar Husby ett år efteråt med bilder på brinnande fordon. Det blir tydligt att de brinnande bilarna blir en sorts symbol för upploppen i Husby och att elden får symbolisera en upplevd laglöshet, kaos och upprorsstämning. 2014 brinner inte Husby längre, men det innebär inte att det porträtteras som en bra stadsdel. När det blir så pass mycket fokus på upploppen i Husby och elden i sin tur konstant kopplas till upploppen, så blir elden en symbol för själva Husby – även 2014.

Som en orolig stadsdel

Aftonbladet har två bilder på ett Husby i blåa, lugna toner. Det är som en drömbild över hur Husby skulle kunna vara, men inte är. I en artikel skriver de om hur oron pyr under ytan. Sammantaget gestaltas Husby som en direkt otrygg plats där unga män fortfarande bråkar, även om det i dagsläget handlar om att de kastar sten på butiker och polisen i stället för att tända eldar. Fotbollsplanen konstrueras däremot som en yta för kontakt och manlig gemenskap.

Dagens nyheter är den tidning som har flest bilder som skildrar Husby. Tidningen visar fotografier på gator och torg, mellan husen, till och med ovanifrån husen. I mars benämns stadsdelen som ”soliga Husby” och dess färgglada husfasader verkar göra skäl för namnet. När tidningen besöker stadsdelen i maj är det inte lika soligt. Regnet gör gator och murar lite extra smutsgråa och dystra, till och med de färgglada husen får en grå dimension när allvarliga, nedstämda människor skildras framför dem. En polisbil kör förbi ungdomsvårdarna, Husby är en stadsdel under bevakning. *DN:s* skildring är följaktligen ambivalent: Husby är soligt och på bättringsvägen, samtidigt som det är grått och i behov av mer polisiär övervakning. De gråstrimmiga regnvåta murarna och smutsen över den målade solen kan ses som en *metafor* över sprickorna i fasaden och gestaltar citatet ”Bränderna har slocknat men bakom fasaderna pyr oron” som slås upp stort i *DN* den 13 maj.

... med förändringspotential

Mitt i Tensta-Rinkebys bilder från Husby är få och små. De beskriver Husby mer genom att beskriva personer i Husby. Vi får se en arkivbild på en skola, en låg byggnad kantad av kala träd och grå bar mark. En artikel handlar om en pappa som flyttade från Husby för barnens skull. Stadsdelen framstår som oattraktiv för barnfamiljer. En bild visar två bilar som har brunnit och nu är täckta med gråvit aska. Det kan symbolisera att upploppen (elden) har lagt sig, men att efterdyningarna (askan) spridit sig över stadsdelen och kan ta lite tid att rensa bort. Husby är inte i uppror längre, men det är inte tryggt heller. I stället för att fokusera allt för mycket på det negativa så gestaltar *Mitt i Tensta-Rinkeby* förändringspotentialen. De använder till exempel inte elden som en negativ symbol för Husby. I stället skriver de om eldsjälur och eldfester, om hur en projektledare ”brinner för” sitt projekt och om hur elden kan bidra med värme och kärlek. Deras enda bild på eld är en hemtrevlig brasa på en tv-skärm. Husbybornas engagemang och potential skapar potential även för Husby. Det är en stadsdel i förändring. *Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby* fokuserar mycket på hur Husby kan och ska förbättras, men det är ett resonemang som utgår från att normaltillståndet i Husby är dåligt.

Hur porträtteras personer och grupper som kopplas till Husby?

Potent poliskår, som ibland gör fel

Polisen spelar en huvudroll i *Aftonbladets* och *DN:s* rapportering. I *DN:s* nyhetsmaterial porträtteras polisen porträtteras som en legitim kraft, som ordningen i motsats till kaoset, men på ledarsidan kritiserar polisens tystnad. När *DN* intervjuar Husbybor och en polis ett år efter upploppen så har Husbyborna på sig sina vardagskläder men polisen har sina tjänstkläder. Det verkar som att en stor del av *Aftonbladets* rapportering kommer från polisens uppgifter. Det är polisen som uttalar sig och det är vid polisens uttryckning (stenkastning på polisen i slutet av maj) som *Aftonbladet* åter igen besöker Husby. Poliskåren kritiserar i båda tidningarna för dödsskjutningen, men får likväl symbolisera det goda i förhållande till Husbys dåliga sidor. *Mitt i Tensta-Rinkeby* ger inte polisen någon särskild uppmärksamhet, förutom i samband med ettårsdagen av dödsskjutningen då polisens arbete ifrågasätts.

Aftonbladet har i en återblick på upploppet en miniatyrbild på vad som ser ut som en brandman som försöker släcka en eld. Även *DN* har en bild som visar baksidan av en brandbil, men det som är i fokus är poliserna som väller ut över Husby. Det är anmärkningsvärt hur

mycket plats polisen får i förhållande till brandmännen, då bränder ändå kan sägas vara de sistnämndas område. Brandkåeren spelar inte ens en biroll i historien om Husby. Konflikten gällde polisen mot Husby, ordning mot oreda.

Unga män ställer till det – andra män ordnar upp det

Aftonbladet bildsätter en artikel om upploppen i Husby med silhuetter av människor som står framför en eldflammande bakgrund. En silhuett är anonym, precis som husbyborna till stor del är anonyma i *Aftonbladets* rapportering.

Husby FF skildras som en positiv kraft som bidrar med engagemang och broderskap till en annars orolig och splittrad stadsdel. *Aftonbladet* skriver även om gruppen Megafonen och skildrar dem i positiv dager, som att de har hjälpt Husby och som att de har en viss makt i området. Tidningen har även med en ungdomsvärd som fotograferas bredvid en polisman. Behovet av övervakning symboliserar oron i stadsdelen och vilka det är som ska ordna den: goda krafter inifrån Husby som med hjälp av polisen ska hålla ordning. När tidningen besöker området ett år efter upploppen beskrivs det hur ungdomar kastar sten på en matbutik. Det ger ingen förklaring till beteendet som då enbart blir ett otyg. Ungdomarna symboliserar de våldshärjade killar som Reinfeldt talade om. *Aftonbladets* Husby består också främst av män: det är unga män, eller pojkar, som förstör och det är män som ska ordna upp allt genom att starta fotbollslag, vara ungdomsvårdare eller poliser. Husby skildras som ett manligt område.

Husbybor om Husbys problem, utomstående med goda nyheter

Dagens Nyheter intervjuar fem personer om upploppet och dess konsekvenser. Det rör sig om kvinnor och män i olika åldrar, allvarliga miner eller vagt leende. Fotografierna är tagna framifrån med de höga Husbyhusen i bakgrunden. En kvinnlig polis fotograferas ståendes i en trappa, lite underifrån, vilket gör att hon gestaltas som mer mäktig, som steget över tittaren och de andra. Det är Husbybor och poliser som uttalar sig angående Husbys problem. De positiva nyheterna att Fryshuset ska flytta in och solpaneler ska installeras gestaltas i stället av projektledare som skrattar på ett tak och en vd fotograferas leende utanför skolan. Husbyborna får inte uttala sig i de soliga sammanhangen. Till skillnad från *Aftonbladet* så har *DN* i alla fall positiva nyheter som inte är kopplade till upploppen. De som i *DN* intervjuas i egenskap av att vara Husbybor får presentera de dåliga sammanhangen, till exempel upplopp och social oro.

DN skriver om två ungdomsvårdar: Ali och Sabrin. Sabrin är inte lika välporträtterad som Ali. På en bild syns bara hennes ryggtafva. På en annan fotograferas hon utan Ali, men är då suddig och ur fokus för att bilden inriktar sig på annat: annonserna i bakgrunden, en duva. Ungdomsvårdarna porträtteras likväl som viktiga för Husby, som en del av dess förändring och bättring. Det innebär att de uttalar sig och syns enbart i koppling till problemen i Husby.

En illustration på *DN:s* ledarsida visar en ”Husbyhuligan”, som står med en tändare och ser ut att vänta på ett bra tillfälle att få tända eld på något. Det representerar diskursen som Reinfeldt skildrade när han uttalade sig om att upploppen handlade om unga mäns ilska och härjningar. Den diskursen märks dock inte i övriga fotografier, förutom möjligtvis i bilden på gerillaodlaren där man kan få uppfattningen att hon försöka dölja sin identitet med en huvtröja och mörk jacka.

Husbyborna som brinner för Husbys förändring

Mitt i Tensta-Rinkeby skriver också om upploppen. Ett år efter upploppen intervjuar de änkan och den före detta Husbybon Hussin som valde att flytta med sina barn till Tensta efter att ha fått bilen uppeldad. Hussin skildras som en omtänksam far och änkan som olycklig och drabbad av polisens handlingar. Förutom det så är *Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby* den tidning som vid flest tillfällen skildrar Husbybor, samt den tidning där Husbyborna oftast får uttala sig om annat än Husbys problem. Husbyborna porträtteras överlag som människor som är aktiva i engagemang eller i att söka förändring. De framstår som sammanhållna och beslutskraftiga, vilket skildras genom deltagandet och formandet av stadsdelsrådet, festivalen och fotbollsklubben. De invånare som samlats i stadsdelsrådet för att påverka politikerna benämns som ”eldsjälar”.

När unga tjejer porträtteras i *Mitt i* så är det i form av en ny talang på fotbollsplanen eller medvetna tjejer som deltar i open word. De unga husbytjejerna skildras följaktligen som duktiga personer med potential. Att jämföra med *Aftonbladet* där den enda unga tjej som syns är tjejen i bakgrunden på bilden av Megafonen, som ges hälften så lite plats som mannen till höger i bilden. *Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby* ger sammantaget en mer positiv bild av Husby än de andra tidningarna.

Egen reflektion

Studiens relevans idag och i framtiden

Undersökningen svarar på hur de tre tidningarna porträtterar Husby under den angivna perioden, men resultatet är inte generaliserbart eller applicerbart utanför dess direkta kontext. Studien har ändå ett vetenskapligt syfte då resultatet kan placeras i en forskningskontext om hur förorten skildras i medierna. Den utökar den samlade kunskapen om förortsskildringar och blir en del av den kunskapsbank som berör hur bilder kan konstruera personer och platser. De mer uppmärksammade och kända studierna om förortsskildringar, så som Ristilammis eller Pripps, har långt mer än ett decennium på nacken. En kontinuerlig uppdatering innebär att det går att följa hur diskursen om förorten förändras, eller inte förändras, över tid. Att kunskapen om medias konstruktionsmakt utökas är relevant även för mediebranschen. Det kan vara nyttigt att journalister inser att, om och hur deras val (bildval, val av text, val av nyheter) påverkar läsarna och de som porträtteras.

Reflektion över resultatet

Av artiklarna som passerade mitt urval relaterades nästan samtliga av *Aftonbladets* artiklar till upploppet i maj 2013, medan *Mitt i Tensta-Rinkeby* och *Dagens nyheter* hade ett mer varierat innehåll. Jag förväntade mig att tidningarna skulle relatera till upploppen i maj månad, men inte att någon tidning ideligen skulle relatera till upploppen och sedan knappt skriva något alls. Fokuserar man på *Aftonbladet* så ligger Husby i medieskugga så som den definieras av Nord och Nygren, men det gäller ej för de två andra tidningarna. *Aftonbladet* är den tidning som porträtterar och pratar med minst antal Husbybor. Sammantaget gör det att *Aftonbladet* blir den tidning av de undersökta som porträtterar Husby mest onyanserat. De kommer till Husby när Husby har problem och riskerar därmed att porträttera området stereotypiskt och spä på eventuella fördomar om platsen och människorna. Samtidigt så är det en kvälls- och sensationstidning, där läsarnas intresse rimligen inte rör det vardagliga i Husby. *Aftonbladet* kan på samma gång vara en tidning som porträtterar Husby på ett dåligt sätt, men bra utifrån vad läsarna söker eller förväntar sig.

DN och *Mitt i* har en större mix gällande i vilka sammanhang de är framme med kameran och har en större variation mellan goda och dåliga nyheter i Husby. *Mitt i Tensta-Rinkeby* är den

tidning som låter flest Husbybor uttala sig, och de får göra det i olika kontexter och sammanhang. Det å sin sida känns rätt naturligt eftersom en lokaltidning har större möjligheter till lokala reportrar som rör sig i området.

Oscar Pripp kom i sin undersökning om skildringen av Fittja fram till att 20 procent av artiklarna om området relaterade till aktuella tv-program. Ett flertal texter i min undersökning, om än inte tjugo procent, relaterar till tv-programmet *Uppdrag granskning*. Journalisterna för ett slags samtal sinsemellan, där *Uppdrag granskning*s avsnitt om upploppen i Husby utgör ett slags intertextuellt nav.

Även om segregation och etnicitet nämndes i enskilda texter om Husby så var det inget relevant eller stort tema i någon av artiklarna.

Förslag till vidare forskning

Undersökningen kan utvecklas på flera sätt. Till exempel kan det vara fruktsamt att jämföra bilder från Husby med bilder från en så kallad ”villaförort” för att uppmärksamma eventuella skillnader och likheter. Ett annat alternativ är att undersöka bilder från en förort under olika årtal och applicera en historisk kontext. När får området en ”förortsstämpel” och vad beror det på? Empiriinsamlingen kan ske på liknande sätt eller väljas från andra tidningar, från tv eller social media. Forskarna kan med fördel intervjua journalister för att se hur de resonerar kring bildval och de resultat som framkommer i undersökningen. Är sensationssökande kvällstidningar oförenligt med en mer nyanserad, och kanske därmed lite tråkigare, skildring? Vad har journalisterna själva för relation till platserna och personerna de skriver om, och hur påverkar det deras journalistik? Det hade även varit givande att, i likhet med Pripp som intervjuade Fittjabor, ta reda på hur de som bor i ett område upplever såväl positiva som negativa skildringar i medierna. Det blir i så fall en del av en lång diskussion som i grunden handlar om på vilket sätt media påverkar mediekonsumenten.

Referenser

Litteratur

- Eriksson, Yvonne, *Bildens tysta budskap – interaktion mellan text och bild* (Stockholm: Norstedts akademiska förlag, 2009).
- Fodge, Marinette, ”Bildanalys” i *Metoder i kommunikationsvetenskap* red, Mats Ekström och Larsåke Larsson (Lund: Studentlitteratur, 2011).
- Hirdman, Anja, *Tilltalande bilder. Genus, sexualitet och publiksyn i Veckorevyn och Fib aktuellt*, (Stockholm: Atlas, 2002) diss: Stockholm universitet.
- Molina, Irene, *Stadens rasifiering. Etnisk boendesegregation i folkhemmet*. (Uppsala, 1997) diss: Uppsala universitet.
- Molina, Irene och de los Reyes, Paulina, ”Kalla mörkret natt! Kön, klass och ras/etnicitet I det postkoloniala Sverige” *Maktens olika förklädnader*, red Molina, Irene och de los Reyes, Paulina (Stockholm: Atlas, 2005).
- Mral, Brigitte och Olinder, Henrik, *Bildens retorik* (Stockholm: Norstedts, 2011).
- Nord, Lars och Nygren, Gunnar, *Medieskugga* (Stockholm: Atlas, 2002).
- Nordström, Gert Z, ”Kontext och bild” i *Bildanalys uppslagsbok* red, Peter Cornell, Sten Dunér med flera, andra upplagan (Gidlunds, 1988).
- Pripp, Oscar, ”Mediabilder och levd erfarenhet”, *Fittja, världen och vardagen* red, Ramberg och Pripp (Tumba: mångkulturellt centrum, 2002).
- Ristilampi, Per-Markku, *Rosengård och den svarta poesin. En studie av modern annorlundahet* (Stehag: Brutus Östlings bokförlag, 1994).
- Schroeder, Jonathan E, ”Produktion och konsumtion av reklambilder” i *Bild och samhälle – visuell analys som vetenskaplig metod* red, Patrik Aspers, Paul Fuehrer, Årni Sverrisson (Lund: Studentlitteratur, 2004).

Digitala källor

- *Aftonbladet* webb-tv: ”Husbyborna ska få tillbaka sin stadsdel”
<http://tv.aftonbladet.se/webbtv/nyheter/samhalle-och-politik/article12512.ab> (2015-01-05)

- Ekberg, Kerstin. *Här bor journalisterna*, rapport Sim(o), 2007
www.mediastudier.se/bdh_filearea/studier/Har_bor_journalisterna.pdf (2015-01-05)
- Hagström, Johanna, ”Hanne Kjöllner anklagas för fler faktafel”, *Göteborgsposten* 2013-09-25,
<http://www.gp.se/kulturnoje/1.2069776-hanne-kjoller-anklagas-for-fler-faktafel> (2015-01-05)
- Kjöllner, Hanne, ”Upplopp: Husby som ett rorschachtest”, *DN*, 2013-05-24.
www.dn.se/ledare/signerat/upplopp-husby-som-ett-rorschachtest/ (2015-01-05)
- Melin, Mariela Quintana, ”Journalisterna måste vara mer i förorterna”, *ETC* 2014-01-31.
<http://stockholm.etc.se/kronika/journalisterna-maste-vara-mer-i-fororterna> (2015-01-05)
- *Mitt i*. <http://www.mitti.se/om-mitt-i/> (2015-01-05)
- Milder, Julia, ”Upplopp i Husby under natten”, *Sveriges radio* 2013-05-20,
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=5539005> (2015-01-05)
- Nationalencyklopedin www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/intertextualitet
(2015-01-05)
- Rensfeldt, Gunnar, ”Poliskritik mot dödsskottet i Husby”, *SVT* 2014-02-11
<http://www.svt.se/ug/poliskritik> (2015-01-05)
- Wingborg, Mats. *Bilden av förorten* Mediebild.
www.mkc.botkyrka.se/biblioteket/Publikationer/bilden_av_fororten.pdf (2015-01-05)

Nyhetsartiklar

Aftonbladet

- Dawod, Nivette. ”De får skulden för upploppen i Husby”, *Aftonbladet*, 2014-05-14. Foto: Lotta Fernvall och Niclas Hammarström.
- Dawod, Nivette. ”Ingen har glömt.” *Aftonbladet*, 2014-05-11. Foto: Felipe Morales.
- Dawod, Nivette. ”Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder”, *Aftonbladet*, 2014-05-17
Foto: Felipe Morales.
- Ekman, Kajsa Ekis. ”Uppdrag granskning blir polisens megafon”, *Aftonbladet*, 2014-05-15. Foto: Niclas Hammarström
- Melin, Erik. ”Får intern kritik för dödsskottet”, *Aftonbladet*, 2014-02-12. Foto: Po Sännås.

- Melin, Erik, Forsberg, Oscar & Lidholm, Per. ”Kastade sten mot polisen. Nya oroligheter i Husby efter gripande”, *Aftonbladet*, 2014-05-26 Foto: Per-Olof Sännås.
- Remius, Tina, ”Dödsdramat i Husby – en bild värd 50 000”, *Aftonbladet*, 2014-02-07. Foto: Melina.

Dagens Nyheter

- By, Ulrika. ”Den sociala oron finns kvar. Husby ett år efter kravallerna”. *Dagens nyheter*, 2014-05-13. Foto: Hannes Holmström.
- By, Ulrika. ”Husby – ett år efter kravallerna” *Dagens nyheter*, 2014-05-13. Foto 2013: Thomas Karlsson. Foto 2014: Hannes Holmström.
- By, Ulrika. ”Polisen ger egen version.” *Dagens nyheter*, 2014-02-12. Bild: Print screen från film på polisen.se
- By, Ulrika. ”Vi som lever här i Husby vet vilken kraft det finns”, *Dagens nyheter*, 2014-05-13. Foto 2013: Thomas Karlsson. Foto 2014: Hannes Holmström.
- Epstein, Lars. ”Gerillaodling – en lysande idé” *Dagens nyheter*, 2014-06-25. Foto: Lars Epstein.
- Kjöllér, Hanne. ”Oreflekterat självförhållande” *Dagens nyheter*, 2014-02-14. Illustration: Magnus Bard
- Ledaredaktionen, ”Huliganer som huliganer” *Dagens nyheter*, 2014-05-14. Illustration: Magnus Bard
- Sundström, Anders. ”Solen ska lysa upp i Järva.” *Dagens nyheter*, 2014-03-31. Foto: Hannes Holmström
- Sundström, Anders. ”Soliga Husby”, *Dagens nyheter*, 2014-03-31. Foto: Hannes Holmström
- Sundström, Lena. ”Husby fem röster ett år senare” *Dagens nyheter*, 2014-05-18. Foto: Nicklas Thegerström, Thomas Karlsson
- Sundström, Lena. ”Husbykravallerna från fem perspektiv” *Dagens nyheter*, 2014-05-18. Foto: Thomas Karlsson
- Tanaka, Sofia/TT, ”Många miljoner brann upp under kravallerna” *Dagens nyheter* 2013-05-27.

- Tottmar, Mia. ”Här flyttar Fryshuset in” *Dagens nyheter*, 2014-01-17 Foto: Ann-Sofi Rosenkvist.
- Tottmar, Mia. ”Tom skola blir Fryshusets filial” *Dagens nyheter*, 2014-01-17. Foto: Ann-Sofi Rosenkvist.

-

Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby

- Dahlin, Linda. ”Festival ska visa vad Husbyborna går för.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-13 Foto: Rats teater.
- Dahlin, Linda. ”Fryshuset fick nej till grundskola i Husby.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-06-10. Foto: Arkivbild: Carlos Montecinos.
- Dahlin, Linda. ”Hon brinner för att blanda traditioner” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-03-11. Foto: Linda Dahlin.
- Dahlin, Linda. ”Nya verkstäder på Husby gård klara – de gamla brann ner”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-08-26 Foto: Husby gård.
- Edström, Johanna. ”Bara en dömd för bilbränderna” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-13. Foto: Hannah Modigh.
- Edström, Johanna. ”Bränderna fick dem att flytta”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström
- Edström, Johanna. ”Fryshuset vill lyfta området”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström
- Edström, Johanna. ”Gerillaodlare vill göra Husby grönnare.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-07-01. Foto: privat.
- Edström, Johanna. ”Hussin lämnade Husby”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström.
- Edström, Johanna. ”Invånarna går ihop för att påverka politikerna.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-03-04. Foto: Läsbild Adolfo Ovallo.
- Edström, Johanna. ”Nya vittnen hörs om polisskotten” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-5-13. Foto: Åsa Sommarström.
- Edström, Johanna. ”Spoken word-scenen i Husby intas av tjejer”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-02-25. Foto: privat.

- Edström, Johanna. ”Änkan om året efter skotten”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-13. Foto: Åsa Sommarström.
- Ruborg, Monika. ”Deras fotbollsklubb ska ena Husby igen.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-02-25. Foto: Johan Kindbom.
- Ruborg, Monika. ”Husbytjej hyllas av Goitom”. *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-06-17. Foto: Carlos Montecinos.

Övriga

- Stiernstedt, Jenny ”Utländska medier gör kopplingar till Paris”, *Svenska Dagbladet* 2013-05-22.
- TT, ”Upploppen sprider sig till södra förortererna”, *Svenska Dagbladet* 2013-05-23.

Bilaga 1: Bilder från *Aftonbladet*

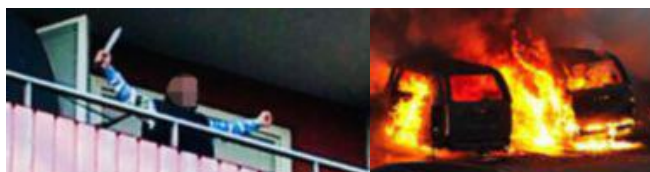
Remius, Tina, ”Dödsdramat i Husby – en bild värd 50 000”, *Aftonbladet*, 2014-02-07. Foto: Melina.

Melin, Erik. ”Får intern kritik för dödsskottet”, *Aftonbladet*, 2014-02-12. Foto: Po Sännås.

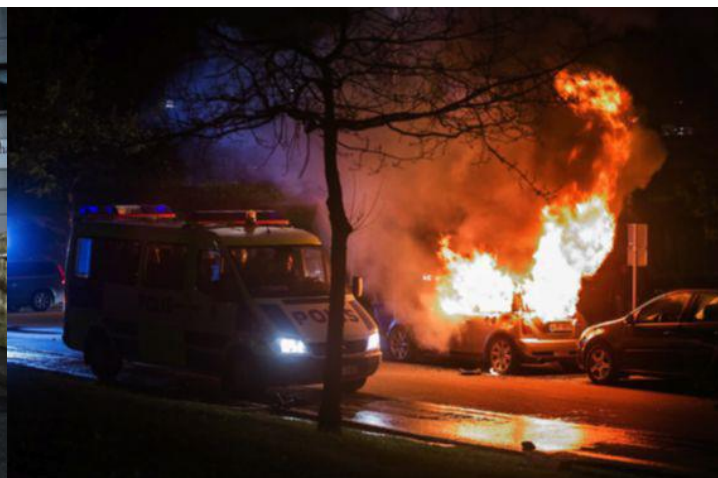

Dawod, Nivette. ”Ingen har glömt.” *Aftonbladet*, 2014-05-11. Foto: Felipe Morales.

Dawod, Nivette. "De får skulden för upploppen i Husby", *Aftonbladet*, 2014-05-14. Foto: Lotta Fernvall och Niclas Hammarström.

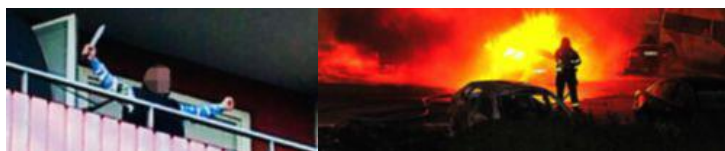
Ekman, Kajsa Ekis. "Uppdrag granskning blir polisens megafon", *Aftonbladet*, 2014-05-15.

Foto: Niclas Hammarström

Dawod, Nivette. "Vi ska visa att Husby är mer än bilbränder", *Aftonbladet*, 2014-05-17 Foto:

Felipe Morales.

Melin, Erik, Forsberg, Oscar & Lidholm, Per. ”Kastade sten mot polisen. Nya oroligheter i Husby efter gripande”, *Aftonbladet*, 2014-05-26 Foto: Per-Olof Sännås.

Bilaga 2: Bilder från *Dagens nyheter*

Tottmar, Mia. ”Här flyttar Fryshuset in” *Dagens nyheter*, 2014-01-17 Foto: Ann-Sofi Rosenkvist.

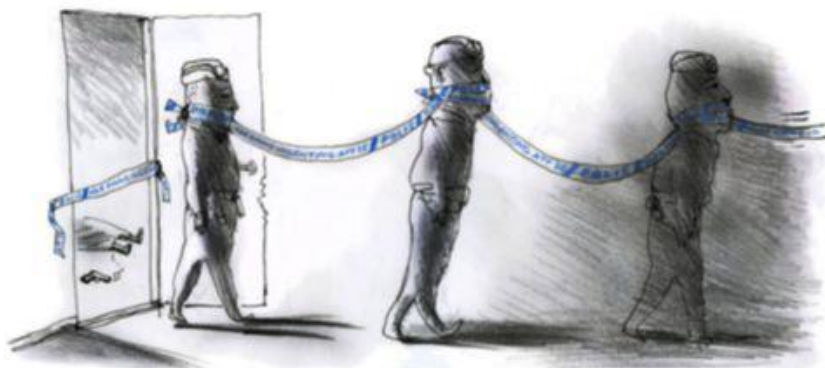
Tottmar, Mia. ”Tom skola blir Fryshusets filial” *Dagens nyheter*, 2014-01-17. Foto: Ann-Sofi Rosenkvist.

By, Ulrika. ”Polisen ger egen version.” *Dagens nyheter*, 2014-02-12. Bild: från film på polisen.se

Kjöller, Hanne. "Oreflekterat självförhärligande" *Dagens nyheter*, 2014-02-14. Illustration: Magnus Bard

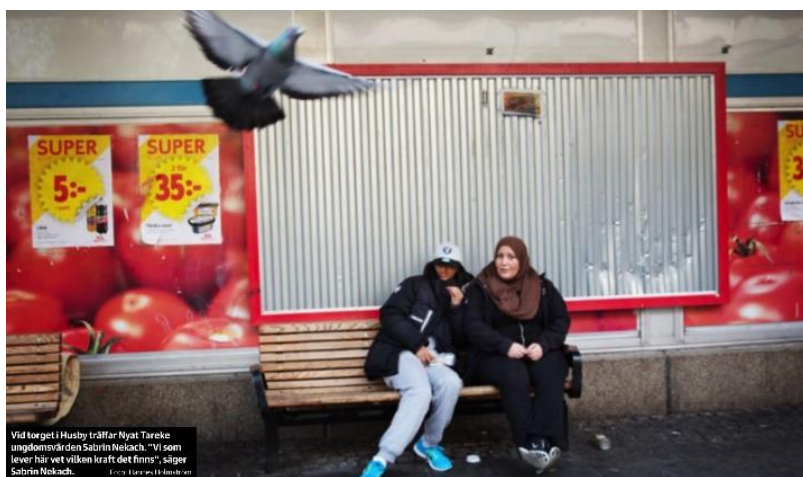
Sundström, Anders. "Solen ska lysa upp i Järva." *Dagens nyheter*, 2014-03-31. Foto: Hannes Holmström

Sundström, Anders. "Soliga Husby", *Dagens nyheter*, 2014-03-31. Foto: Hannes Holmström

By, Ulrika. "Den sociala oron finns kvar. Husby ett år efter kravallerna". *Dagens nyheter*, 2014-05-13. Foto: Hannes Holmström.

Vid toget i Husby träffar Nyal Tarehe ungdomsvården Sabrina Nkatch. "Vi som lever här vet vilken kraft det finns", säger Sabrina Nkatch. Foto: Hannes Holmström

By, Ulrika. "Husby – ett år efter kravallerna" *Dagens nyheter*, 2014-05-13. Foto 2013: Thomas Karlsson. Foto 2014: Hannes Holmström.

By, Ulrika. ”Vi som lever här i Husby vet vilken kraft det finns”, *Dagens nyheter*, 2014-05-13.

Foto 2013: Thomas Karlsson. Foto 2014: Hannes Holmström.

Ledarredaktionen, ”Huliganer som huliganer” *Dagens nyheter*, 2014-05-14. Illustration: Magnus Bard

Sundström, Lena. ”Husby fem röster ett år senare” *Dagens nyheter*, 2014-05-18. Foto: Nicklas Thegerström, Thomas Karlsson

Sundström, Lena. "Husbykravallerna från fem perspektiv" *Dagens nyheter*, 2014-05-18. Foto: Nicklas Thegerström, Thomas Karlsson

Epstein, Lars. "Gerillaodling – en lysande idé" *Dagens nyheter*, 2014-06-25. Foto: Lars Epstein.

Bilaga 3: Bilder från *Lokaltidningen Mitt i Tensta-Rinkeby*

Ruborg, Monika. ”Deras fotbollsklubb ska ena Husby igen.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-02-25.

Foto: Johan Kindbom.

Edström, Johanna. ”Spoken word-scenen i Husby intas av tjejer”, *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-02-25. Foto: privat

Edström, Johanna. ”Invånarna går ihop för att påverka politikerna.” *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-03-04. Foto: LäsaBild Adolfo Ovallo.

Dahlin, Linda. "Hon brinner för att blanda traditioner" *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-03-11. Foto: Linda Dahlin.

Edström, Johanna. "Nya vittnen hörs om polisskotten" *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-5-13. Foto: Åsa Sommarström.

Edström, Johanna. "Änkan om året efter skotten", *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-13. Foto: Åsa Sommarström.

Edström, Johanna. "Bara en dömd för bilbränderna" *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-13. Foto: Hannah Modigh.

Dahlin, Linda. "Festival ska visa vad Husbyborna går för." *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-13
Foto: Rats teater.

Edström, Johanna. "Hussin lämnade Husby", *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström.

Edström, Johanna. "Bränderna fick dem att flytta", *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström

Edström, Johanna. "Fryshuset vill lyfta området", *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-05-20. Foto: Åsa Sommarström

Dahlin, Linda. "Fryshuset fick nej till grundskola i Husby." *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-06-10. Foto: Arkivbild: Carlos Montecinos.

Ruborg, Monika. "Husbytjej hyllas av Goitom". *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-06-17. Foto: Carlos Montecinos.

Edström, Johanna. "Gerillaodlare vill göra Husby grönnare." *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-07-01. Foto: privat.

Dahlin, Linda. "Nya verkstäder på Husby gård klara – de gamla brann ner", *Mitt i Tensta-Rinkeby*, 2014-08-26 Foto: Husby gård.

